

Sākot darbu pie e-veselības, VM nebija 'IT guru' prasību definēšanā, pauž Čakša

Avots: LETA

Darbs pie e-veselības sistēmas sākās ar funkcijas nodošanu Veselības ministrijai (VM), kura nav bijusi "IT guru" gan prasību nedefinēšanā, gan arhitektūras būvēšanā, atzina veselības ministre Anda Čakša.

Viņa norādīja, ka patlaban e-veselības sistēmas darbība ir būtiski uzlabojusies, un veiksmē, viņasprāt, saistīta ar to, ka ministrija pieņēmusi izvēli ārpakalpojumā pirkt speciālistus un ekspertus, lai radušos situāciju risinātu.

Uz jautājumu, vai valstij e-veselības jautājumos nebūtu funkcijas jānodod privātajam sektoram, Čakša pauda, ka VM piekristu, ka valsts jautājumus risina centralizēti, bet piesaistot "gudrākās galvas". "Manuprāt, ja daudzi IT projekti būtu centralizēti un tur strādātu visgudrākās galvas, droši vien vairākās jomās Latvija būtu izbēgusi no ne pārāk labiem IT projektiem," sacīja ministre.

Vienlaikus viņa norādīja, ka nevar viennozīmīgi pateikt, vai panāktie uzlabojumi e-veselības darbībā, saistīti ar privātā sektora iesaisti vai arī ar to, ka valsts piesaistījusi labus ekspertus, tomēr viens esot skaidrs - pie sistēmām jāstrādā profesionāliem cilvēkiem.

Čakša maija pirmajā pusē solīja, ka divu mēnešu laikā e-veselības sistēma kļūs par "palīgu, nevis šķērslī" mediķiem, un uz jautājumu, vai viņa neatkāpjas no solījuma, ministre norādīja, ka jau tagad redzams, ka sistēmas darbība uzlabojusies, un viņa tic, ka patlaban iespējama saprātīga lietošana un "sabremzējumi" ir īslaicīgi un nerada lielas problēmas.

Vienlaikus ministre norādīja, ka jāturpina darbs pie citiem moduļiem, lai labu padarītu ne tikai e-veselības portālu, bet arī sistēmu kopumā.

Veselības aprūpes un apdrošināšanas nozares informācijas sistēmu izstrādātāja SIA "Blue Bridge Technologies" valdes priekšsēdētājs Jānis Rancāns iepriekš sacīja, ka valstij nevajadzētu būt e-veselības elementus, kuri privātajam sektoram jau gatavi.

Uzņēmuma vadītājs norādīja, ka privātajam sektoram e-veselība būtībā jau ir uzbūvēta. Pieci uzņēmumi jau piedāvā e-veselībā esošās un vēl paredzētās funkcionalitātes, tāpēc Nacionālajam veselības dienestam (NVD)

nebūtu jābūvē to, kas privātajam sektoram jau gatavs, bet gan jāuzņemas loma "izolētās saliņas" jeb informācijas sistēmas savstarpēji koordinēt.

Rancāns uzsvēra, ka NVD svarīgi nodrošināt kontroli un uzkrāt svarīgos elementus. Vienlaikus e-veselības funkcionalitāšu jautājumā valstij nevajadzētu nodarboties ar privāto uzņēmējdarbību un tērēt naudu tur, kur privātais sektors to var izdarīt efektīvāk un kvalitatīvāk, uzskata uzņēmuma vadītājs.

No komentāriem:

“Tā ir KORUPCIJA. Kāpēc?: Igaunī vienkārši nopirka Skandināvijā jau gatavu, un gadu desmitiem aprobētu programmu “Effica”. Kopā ar apmācību samaksāja pusotra miljona. Kaut ko pastāvīgi maksā par regulāro modernizāciju un atjaunošanu, bet tie jau ir graši. Lieki teikt, ka programma strādā perfekti. Kas ir ļoti svarīgi uz vietas Igaunijā, ir tas, ka tā programma jau pašā sākumā ietver sevī arī zāļu - aptieku tīkla apkalpošanu, ar visu automātisku atlaižu un kompensācijas noteikumu, u.c normatīvo aktu piemērošanu. Dakterim, līdz ar to nekas nav jādomā, attiecība uz to, kas nu atkal pamainījies kompensācijās, slimnieku kategorijās, utt. Visu izdara dators. Lielāka mērogā šī programma ir savienojama ar tām, kuru lieto visā Skandināvijā, un līdz ar to pieņemt apkalpošanai jebkuru jebkuras Skandināvijas valsts slimnieku, nav nekādu problēmu. Šajā gadījumā komplektā dakterim pieejams pilnīgi viss - bijušās slimības, analīzes, rentgeni, ar ko slimoja vecmāmiņa, potes, utt, utjp.”